

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobkyně: **Vinospol, spol. s r. o.**, se sídlem Údolní 1076, Mutěnice, zastoupená JUDr. Petrem Poledne, Ph.D., advokátem se sídlem Maiselova 38/15, Praha 1, proti žalované: **Státní zemědělská a potravinářská inspekce**, se sídlem Květná 15, Brno, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalované, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 30. 9. 2020, č. j. 30 A 2/2019 - 643,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnost **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Včasně podanou kasační stížností brojí žalobkyně jako stěžovatelka proti shora označenému rozsudku (dále jen „napadený rozsudek“) Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), jímž byla zamítnuta její žaloba na ochranu před nezákonným zásahem žalované. Tento nezákonný zásah měl spočívat v tom, že žalovaná dne 1. 11. 2018 na internetových stránkách „www.potravinynapranyri.cz“ (dále jen „Stránky“) zveřejnila nepravdivé informace o tom, že určitá stěžovatelkou distribuovaná vína jsou falšována přidavkem syntetického aromatu. Konkrétně se jednalo o vína:

Gewürztraminer, bílé víno polosuché, alk.: 11,5 % obj., Španělsko, č. šarže 17VSP051;
 Gewürztraminer, bílé víno suché, alk.: 11,5 % obj., Španělsko, č. šarže 17VSP052;
 Gewürztraminer, bílé víno suché, alk.: 11,5 % obj., Španělsko, č. šarže 17VSP077;
 Gewürztraminer, bílé víno polosuché, alk.: 11,5 % obj., Španělsko, č. šarže 18VSP019;

Gewürztraminer, bílé víno polosladké, alk.: 12 % obj., Španělsko, č. šarže 18VSP020;
 Müller Thurgau, bílé víno suché, alk.: 11,5 % obj., Maďarsko, č. šarže 17VSP069;
 Pinot Gris, bílé víno suché, alk.: 12 % obj., Maďarsko, č. šarže 17VSP075.

U každého z výše specifikovaných vín byla mj. uvedena obchodní firma stěžovatelky jakožto distributora tohoto vína, společně s údajem o nevyhovujícím parametru vína, spočívajícím v tom, že „*Víno bylo falšováno nepovoleným přídavkem syntetického aroma*“.

[2] Nejvyšší správní soud předesílá, že napadeným rozsudkem rozhodl krajský soud o stěžovatelčině žalobě znovu poté, co byl jeho předchozí (rovněž zamítavý) rozsudek v téže věci zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 6. 2020, č. j. 2 As 291/2019 - 32.

[3] Krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku hodnotil, zda zveřejnění informací o falšování vína přidáním syntetických aromat na Stránkách proběhlo v souladu se zákonem, přičemž také posuzoval věcnou správnost tam zveřejněných informací [především z hlediska „použitelnosti“ laboratorní metody „Stanovení gama-laktonů pro odhalování falšování vína přídavkem syntetického aroma chirální plynovou chromatografií s MS detekcí“, kód SZPI V138, metoda SZPI 4821 (dále též „Metoda“), kterou kontrolní orgán aplikoval na vzorky získané ze stěžovatelčiny provozovny].

[4] Podle krajského soudu lze oprávnění žalované ke zveřejňování informací o výsledcích provedených kontrol (včetně prezentování zjištění o nepovoleném přídavku syntetického aroma ve vínech distribuovaných stěžovatelkou) na Stránkách vyvodit z § 3 odst. 3 písm. i) zákona č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů, v rozhodném znění (dále též „zákon o SZPI“). Žalobní námitku o nezákonnosti samotného zveřejňování informací o výsledcích kontrol na webu (Stránkách) tedy shledal krajský soud nedůvodnou.

[5] Důvodnou pak krajský soud neshledal ani žalobní námitku, podle níž bylo užití Metody v rozporu s právem Evropské unie. Krajský soud přitom odkázal na svůj předchozí (byť zrušený) rozsudek v této věci a na odst. [30] až [33] zrušujícího rozsudku Nejvyššího správního soudu. Zopakoval, že „Sdělení č. 2010/C 43/01 – Seznam a popis metod rozboru podle čl. 120g prvního pododstavce nařízení č. 1234/2007“ zveřejněné dne 19. 2. 2010 ve svazku 53 řady C Úředního věstníku Evropské unie (dále jen „Sdělení“) není „prováděcím aktem“ ve smyslu čl. 80 odst. 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 (dále jen „nařízení č. 1308/2013“). Určení povolených metod laboratorních vzorků je tak podle krajského soudu ponecháno v gesci jednotlivých členských států a jejich národních právních úprav. Vzhledem k tomu, že pro danou oblast potravinového práva nestanoví právo Evropské unie konečný výčet použitelných metod pro ověřování dodržení enologických postupů při výrobě vína, lze považovat za standardní, že žalovaná využila v rámci kontroly právě Metodu; tato ostatně byla v České republice řádně akreditována (osvědčení o akreditaci č. 313/2017 z 29. 5. 2017) a je souladná s normou ČSN EN ISO/IEC 17025_2005. Podle krajského soudu není relevantní ani skutečnost, že Metodu neuznává Mezinárodní organizace pro révu vinnou a víno (dále též „OIV“). Ačkoliv OIV některé mezinárodně uznávané schválené metody formálně schválila, vyhradily si jednotlivé státy právo využít ke kontrole enologických postupů při výrobě vína i metody jiné, a to s cílem zachovat flexibilitu kontrolních metod pro prevenci klamání spotřebitele. Krajský soud podotkl, že v řízení o žalobě bylo prokázáno využívání Metody v Německu, a to s obdobnými výsledky.

[6] S žalobní námitkou spočívající v tvrzení rozporu teoretických východisek Metody s (časově) relevantním stavem vědeckého poznání, se krajský soud rovněž neztotožnil. V řízení

pokračování

o žalobě nejprve provedl důkaz odbornými články, jež byly účastníky řízení předloženy; z těchto článků a z osvědčení, jímž byla Metodě udělena akreditace, pak krajský soud dále vycházel. Krajský soud dospěl k závěru, že žádný z odborných článků prezentovaných stěžovatelkou, které by použitelnost Metody vyvracely, nebyl vydán po datu akreditace Metody. Samotná Metoda je založena na teorii, že sledované tři gama-laktony (dekalakton C10, undekalakton C11 a dodekalakton C12) se v přírodě vyskytují s jasnou převahou enantiomerů formy „R“ (oproti formě „S“), která vyjadřuje podstatu skutečného charakteru přírodního aroma; není přitom možné, aby přirozenou cestou vznikly ve víně jednak všechny tři sledované gama-laktony, natožpak aby se chirální poměr enantiomerů (R:S) těchto gama-laktonů blížil tzv. „racemickému“ poměru (50:50), jaký byl zjištěn v nyní posuzované věci. Ani zráním nelze docílit přesně racemického zastoupení R:S enantiomerů. Podle zjištění krajského soudu žádný z článků prezentovaných stěžovatelkou nijak nezpochybnuje závěry ani východiska Metody, přičemž to platí i pro články publikované před akreditací předmětné Metody. Způsob, jakým však byla Metoda v daném případě použita, u soudu nevzbuzuje jakékoliv pochybnosti o tom, že naměřené koncentrace jednotlivých sledovaných gama-laktonů a jejich racemické poměry nemohly vzniknout přirozenou cestou, ale jsou důsledkem aplikace nepovoleného enologického postupu. S výjimkou jediného vzorku (D906-71395/18/A03) bylo ve všech sledovaných vzorcích stěžovatelčiných vín zjištěno zastoupení všech tří sledovaných gama-laktonů, nadto v koncentracích několika jednotek mikrogramů na litr, a navíc i v chirálních poměrech enantiomerů, jež se v případě gama-dekalaktonu blížily racemickému poměru, přičemž u gama-undekalaktonu a gama-dodekalaktonu byly zjištěny dokonce přesně v poměru racemickém (jedna ku jedné). Žalovaná tedy podle krajského soudu jednoznačně prokázala nejen to, že použití Metody je v souladu se stavem vědeckého poznání v dané oblasti, ale také že v daných případech došlo k falšování vína přidávkem syntetických aromat.

[7] Ve vztahu k žalobní námitce poukazující na to, že žalovaná odmítla zveřejnit kompletní znění Metody, krajský soud uvedl, že otázkou zveřejňování Metody podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v rozhodném znění (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“ nebo „informační zákon“), se komplexně zabýval ve svém rozsudku ze dne 15. 9. 2020, č. j. 29 A 243/2018 - 67. V něm žalovanému (Ministerstvu zemědělství) neuložil povinnost poskytnout veškeré informace o Metodě stěžovatelce; toliko správním orgánům vytkl nedostatečné odůvodnění neposkytnutí informací pouhým odkazem na § 11 odst. 1 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím. Krajský soud tedy uzavřel, že dosud nebylo s konečnou platností rozhodnuto o tom, že by žalovanou, resp. Ministerstvem zemědělství, měly být stěžovatelce poskytnuty veškeré informace o Metodě. Podle krajského soudu ovšem v nynější věci nebylo podstatné, že stěžovatelce nebyla v rámci svobodného přístupu k informacím poskytnuta kompletní Metoda; podstatné naopak bylo, že jí byla zpřístupněna základní východiska Metody a závěry z nich vyvozované (tedy že je sledována přítomnost gama-laktonů C10, C11 a C12 a chirálních poměrů jejich enantiomerů, a že závěr o falšování vína přidávkem syntetického aromatu je činěn, až blíží-li se chirální poměr enantiomerů toho kterého gama-laktonu poměru racemickému). Stěžovatelka se tak podle krajského soudu mohla účinně bránit závěru o falšování vína např. opatřením kontrolního rozboru vzorků z jiných laboratoří, a její procesní práva tak nebyla postupem žalované v řízení žádosti o poskytnutí informací o Metodě dotčena.

[8] Konečně pak krajský soud označil za nepřijatelnou žalobní námitku poukazující na rozpor protokolů o zkoušce s požadavky na akreditaci, resp. požadavky stanovenými normou ČSN EN ISO/IEC 17025-2005 (dále též „ČSN 17025“). Ztotožnil se s vyjádřením žalované k žalobě a uzavřel, že výsledky zaznamenané na protokolech o zkoušce považuje za dostatečné, souladné s udělenou akreditací i normou ČSN.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

II. a) Kasační stížnost

[9] Stěžovatelka v kasační stížnosti předeslala, že ji podává z důvodu nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti napadeného rozsudku, nedostatku jeho důvodů a konečně i v jiné vadě řízení před krajským soudem, jež měla za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

[10] Stěžovatelka sporuje závěr krajského soudu, že žalovaná prokázala souladnost Metody se stavem vědeckého poznání v dané oblasti. Krajský soud navzdory tomu, co uvádí v odůvodnění napadeného rozsudku, důkaz odbornými články k použitelnosti Metody při jednání konaném dne 30. 9. 2020 fakticky neprovedl; ostatně sám krajský soud v řízení před vydáním prvního rozsudku ve věci zamítl tyto stěžovatelčiny důkazní návrhy s tím, že z nich bude vycházet jakožto ze skutečností obecně známých (což stěžovatelka považuje za nesprávné, neboť podle jejího názoru se o skutkové „notoriety“ nejedná). Stěžovatelka dále podotýká, že v průběhu řízení před krajským soudem nebylo provedeno dokazování samotnou Metodou; žalovaná totiž tuto metodu důsledně utajuje. Pokud pak krajský soud popisuje, co je principem Metody, spoléhá se výlučně na skutková tvrzení žalované, která ovšem nebyla prokazována. Krajský soud se s touto metodou ani neseznámil a ani jí neprovedl dokazování. Namísto toho nekriticky převzal skutková tvrzení žalované a prohlásil je za skutková zjištění vlastní (např. že „*není možné, aby přirozenou cestou vznikly ve víně všechny tři sledované gama-laktony, navíc ve stejných racemických poměrech, jaké byly nalezeny v případě žalobkyně*“).

[11] Další pochybení krajského soudu spatřuje stěžovatelka v „převrácení“ důkazního břemene ohledně použitelnosti Metody. V odůvodnění napadeného rozsudku totiž konstatoval, že „*žádný z článků prezentovaných žalobkyní závěry ani východiska Metody nijak nezpochybňuje*“. Namísto vysvětlení tohoto závěru krajský soud odkázal na vyjádření žalované k žalobě. Krajský soud si přitom sám protičeří, když v jiné části odůvodnění napadeného rozsudku správně uvedl, že „*povinnost prokázat akceptovatelnost Metody s ohledem na stav vědeckého poznání měla žalovaná, nikoliv žalobkyně*“. Převrácení důkazního břemene je podle stěžovatelky i v rozporu s judikaturou správních soudů, konkrétně s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2015, č. j. 8 As 95/2015 - 55.

[12] Krajský soud současně neozřejmil, proč rozlišoval mezi odbornými články podle toho, zda byly vydány před vydáním osvědčení o akreditaci Metody, nebo až později. Dále se dopustil čiré spekulace, když konstatoval, že odborné články, jež stěžovatelka navrhovala k důkazu, „*nepochybně mohly být při udělování akreditace zohledněny*“. Podle názoru stěžovatelky není důvod, aby Český institut pro akreditaci, o.p.s. (dále také „ČIA“), měl stěžovatelkou navrhované odborné články zohledňovat při vydání osvědčení o akreditaci Metody, jestliže sám neměl k dispozici samotnou Metodu. V bodu 62 odůvodnění napadeného rozsudku navíc krajský soud uvedl, že „*[z]působ, jakým však byla Metoda v daném případě použita, u soudu nezbuzuje jakékoliv pochybnosti o tom, že naměřené koncentrace sledovaných gama-laktonů i jejich racemické poměry nemohly vzniknout přirozenou cestou, ale jsou důsledkem nepovoleného enologického postupu*“. Stěžovatelka toto hodnocení shledává nesrozumitelným; není jí zřejmé, jak by mohl způsob použití Metody (se kterou nebyl krajský soud ani seznámen) vyústit v přesvědčení krajského soudu, že naměřené koncentrace sledovaných gama-laktonů s racemickými poměry enantiomerů nemohly vzniknout přirozenou cestou, ale jsou důsledkem nepovoleného enologického postupu. Pokud tím chtěl krajský soud sdělit, že nemá žádné pochybnosti o tom, že naměřené koncentrace sledovaných gama-laktonů i jejich racemické poměry nemohly vzniknout přirozenou cestou, ale jsou důsledkem nepovoleného enologického postupu, nelze než konstatovat, že se jedná o dokazování nepodložené skutkové tvrzení žalované, které krajský soud toliko nekriticky přijímá za své.

pokračování

Obdobně krajský soud pochybil, když v odůvodnění napadeného rozsudku odkázal na tabulku č. 2 obsaženou ve vyjádření žalované k žalobě; tam jsou totiž obsažena pouze tvrzení žalované, která ovšem nebyla v řízení před krajským soudem žádným způsobem dokazována a ani prokázána.

[13] Nepřezkoumatelný je podle stěžovatelky i skutkový závěr krajského soudu, že metoda Zemského úřadu pro kontrolu potravin „*Průkaz a stanovení pomocí GC/MS (screening aromat); Analyt: gama-laktony*“ byla akreditována podle normy DIN EN ISO/IEC 17025:2005. K této skutkové okolnosti totiž nebyl krajským soudem proveden žádný důkaz. Navíc se citovaná metoda, jak vyplývá z jejího názvu, zabývá pouze měřením aromatických látek v nápojích, nikoliv však již interpretací naměřených hodnot za účelem zjišťování falšování vína.

[14] Krajský soud si rovněž protičečí, pokud na jedné straně v odůvodnění napadeného rozsudku připouští, že žalovaná před stěžovatelkou Metodu utajuje, na druhé straně ale shledává, že se stěžovatelka „*mohla účinně bránit závěru o falšování vína např. opatřením kontrolního rozboru vzorků z jiných laboratoří*“. Jakým způsobem si však měla stěžovatelka opatřit kontrolní rozbor vzorků z jiných laboratoří, jestliže žalovanou aplikovaná Metoda je utajována, již krajský soud neuvedl. O tom, že stěžovatelka takovou možnost fakticky neměla, vypovídá i to, že krajský soud stěžovatelce v napadeném rozsudku vytkl, že laboratoř Dolmar Innova, s. l., není akreditována pro provádění zkoušek Metodou, a tedy nebylo možné přihlédnout ke zprávě o laboratorním rozboru provedeném touto laboratoří, kterou stěžovatelka navrhovala jako důkaz.

[15] Zcela nedostatečně a nepřezkoumatelně se podle stěžovatelky vypořádal krajský soud s námitkami ohledně rozporů protokolů o zkoušce s požadavky stanovenými normou ČSN EN ISO/IEC 17025-2005. Krajský opět rezignoval na odůvodnění svého závěru a odkázal na „*vyjádření žalované uvedené na stranách 22 až 27 vyjádření k žalobě*“. To málo vlastního odůvodnění krajského soudu v bodu 76 napadeného rozsudku se pak netýká stěžovatelčiny námitky, nýbrž interpretace naměřených hodnot, o níž krajský soud toliko opakuje, že je správná.

[16] Závěrem kasační stížnosti stěžovatelka „*z procesní opatrnosti*“ a „*s ohledem na § 111 s. ř. s.*“ zařadila výslovně mezi stížnostní důvody i skutečnost, že osm dní po vyhlášení napadeného rozsudku bylo zrušeno jedno ze správních rozhodnutí, která krajský soud zařadil v bodu 42 odůvodnění napadeného rozsudku mezi svá skutková zjištění. Dne 8. 10. 2020 vyhlásil krajský soud rozsudek č. j. 30 A 151/2018 - 361, kterým se zrušuje rozhodnutí ředitele Státní zemědělské a potravinářské inspekce, inspektorát v Brně, ze dne 1. srpna 2018 č. j. SZPI/AB752-91/2018, kterým bylo zamítnuto odvolání stěžovatelky proti opatření inspektorky Státní zemědělské a potravinářské inspekce, inspektorátu v Brně, ze dne 20. července 2018 č. P947-71395/18/D.

II. b) Vyjádření žalované

[17] Žalovaná se ke kasační stížnosti vyjádřila podáním ze dne 10. 12. 2020. Předně uvedla, že považuje za překvapivou námitku, podle níž nejsou k důkazu navržené odborné články (či jejich obsah) notoriety, neboť krajský soud při jednání účastníkům řízení avizoval tento přístup k navrženým důkazům, přičemž oba účastníci řízení (tedy i stěžovatelka) s tímto vyslovili souhlas. Žalovaná rozumí sporovanému postupu krajského soudu tak, že dokazování bylo soudem provedeno tím způsobem, že se souhlasem zástupců obou stran sporu byly odborné články předložené stěžovatelkou i žalovanou shledány jako notoriety.

[18] Podle žalované navíc nebylo třeba, aby krajský soud pro posouzení důvodnosti žaloby prováděl dokazování celou Metodou. Podstatou žaloby bylo zpochybňování vědeckých základů Metody a jejího souladu s právním řádem unijním i českým. Stěžovatelčiny námitky ohledně použitelnosti Metody vzhledem k stavu vědeckého poznání žalovaná během řízení vyvrátila

a skutečnost, že použití Metody bylo souladné s právem, dovodil jak krajský soud ve svém prvotním rozsudku ze dne 28. 8. 2019, tak posléze i Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku zrušujícím.

[19] Žalovaná se dále vymezuje vůči stěžovatelčinu nařčení z utajování Metody. Stěžovatelce totiž již poskytla některé pasáže Metody, a to v části obecných informací o pracovním postupu, vyhodnocování naměřených dat, interpretace výsledků s ohledem na falšování vína a literatury použité pro tvorbu Metody. Stěžovatelce poskytla i některé další informace jako validační protokol, certifikáty k referenčním materiálům a evidenční list přístroje. Později (přípisem ze dne 21. 10. 2020) žalovaná poskytla stěžovatelce plný text Metody, s výjimkou osobních údajů zpracovatelů a citlivého osobního údaje (podpisu) schvalující osoby; pasáže týkající se přípravy modelového vína, včetně části nadpisu; údajů obsažených v tabulce 2 na listu 5 textu Metody, ve sloupcích nadepsaných „*Množství standardu [μl]*“, „*Roztok standardu*“ a „*Koncentrace analytu ve víně [μg.l-1]*“; údajů obsažených v tabulce 4 na listu 6 textu Metody, a to specifikačních údajů parametrů plynového chromatografu Agilent Technologies 7890A (u automatického dávkovače kapalných vzorků, inletu, kolony a číselných údajů teplotního programu pece) a dále parametrů hmotnostního spektrometru Agilent Technologies 5975C; číselných údajů koncentrace interních standardů v bodu 10. 2. textu Metody; číselných údajů o sledovaných koncentračních úrovních a o koncentraci interního standardu v bodu 10. 4. textu Metody; a číselného údaje o koncentrační hladině uvedené v bodu 10. 5. textu Metody. Důvody pro nesdělení těchto částí Metody popsala žalovaná v rozhodnutí o žádosti o poskytnutí informací (rozhodnutí ze dne 21. 10. 2020, č. j. SZPI/AF992-27/2018). Jedná se o informace, jejichž poskytnutí bylo namísto odmítnout podle § 8a odst. 1 informačního zákona ve spojení s čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) č. 2016/679, resp. dle § 11 odst. 1 písm. a) informačního zákona. Ústavně zaručené právo stěžovatelky na informace tak bylo omezeno v minimálním rozsahu; toto omezení bylo nezbytné a přiměřené a byly k němu legitimní důvody.

[20] Žalovaná pak považuje způsob vypořádání žalobních námitek ze strany krajského soudu za dostatečný. Laboratoř Zemského úřadu pro kontrolu potravin Porýní-Vestfálsko je prokazatelně akreditovaným subjektem a rozsah akreditace se vztahuje na všechny parametry uvedené v náležitě označených dokumentech vyhotovených touto laboratoří; touto laboratoří provedené rozhodčí analýzy vzorků vín (jež zadala žalovaná) byly totožné s výsledky prvotních laboratorních zkoušek žalované.

[21] Ke stěžovatelkou vzpomínanému rozhodnutí ředitele inspektorátu SZPI v Brně ze dne 1. 8. 2018, č. j. SZPI/AB752-91/2018, jež bylo po vydání napadeného rozsudku zrušeno rozsudkem krajského soudu ze dne 8. 10. 2020, č. j. 30 A 151/2018 - 361, žalovaná podotýká, že důvody zrušení předmětného správního rozhodnutí byly mimoběžné s důvody zamítnutí stěžovatelčiny žaloby, resp. zamítnutí jejího odvolání v nyní posuzované věci. Krajský soud tehdy shledal pochybení orgánu dozoru ve vztahu ke kontrole vína ve výroku D02 předmětného opatření, tedy ve vztahu k vínu *Merlot rosé*, které dle Protokolu o zkoušce a Posudku D914-71242/18/A01 ze dne 6. 6. 2018 vykazovalo senzorické nedostatky. Vzorek tohoto vína byl totiž odebrán v tržní síti (prodejna v Brně, jež nebyla se stěžovatelkou nijak propojena) a krajský soud shledal vadu řízení v tom, že stěžovatelce nebylo umožněno pořídit si kontrolní vzorek tohoto vína pro doplňující odborný posudek - tím mělo podle krajského soudu dojít k porušení práva vyplývajícího z § 16 odst. 7 zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, a čl. 11 odst. 5 nařízení (ES) č. 882/2004 o úředních kontrolách.

[22] Z výše uvedených důvodů považuje žalovaná kasační stížnost za nedůvodnou.

pokračování

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[23] Kasační stížnost je částečně přípustná, a pouze v přípustném rozsahu je tedy projednatelná. Stěžovatelka totiž závěrem kasační stížnosti namítla, že krajský soud v odst. 42 odůvodnění napadeného rozsudku uvedl mezi svými skutkovými zjištěními mj. to, že stěžovatelčina odvolání proti opatřením uloženým podle § 5 odst. 1 zákona o SZPI byla konkrétními rozhodnutími žalované zamítnuta. Nicméně osm dní po vyhlášení napadeného rozsudku krajského soudu bylo jedno z těchto zamítavých rozhodnutí žalované o odvolání (ze dne 1. 8. 2018, č. j. SZPI/AB752-91/2018) zrušeno v jiném soudním řízení (rovněž vedeném u Krajského soudu v Brně). Stěžovatelka to „*zprocesní opatrností*“ výslovně označila za „*další kasační důvod*“, přičemž odkázala na § 111 s. ř. s. ve spojení s § 114 odst. 1 písm. a) téhož zákona.

[24] Podle § 111 s. ř. s. platí, že „*[ř]ízení ukončené pravomocným rozsudkem se na návrh účastníka obnoví, jestliže vyšly najevo důkazy nebo skutečnosti, které bez jeho viny nebyly nebo nemohly být v původním řízení uplatněny, popřípadě bylo jinak rozhodnuto o předběžné otázce, jestliže výsledek obnoveného řízení může být pro něj příznivější*“. Další stěžovatelkou odkazované ustanovení pak zní „*[o]bnova řízení je přípustná jen proti rozsudku vydanému v řízení o ochraně před zásahem správního orgánu*“ [srov. § 114 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].

[25] Nejvyšší správní soud považuje za potřebné nejprve zdůraznit, že stěžovatelka se takto vědomě snažila uplatnit kasační důvod odlišný od důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. Podle posledně odkazovaného ustanovení však platí, že kasační stížnost „*že podat použít*“ z důvodů tvrzených vad popsaných dále pod písm. a) až e). Argumentem *a contrario* tedy platí, že z jiných důvodů kasační stížnost přípustně podat nelze. Tomu odpovídajícím způsobem proto § 104

odst. 4 uvádí, že „*[k]asační stížnost není přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103*“. Nejvyšší správní soud si je vědom, že se nynější kasační stížnost neopírala „jen“ o jiné důvody, než jsou uvedeny v § 103 odst. 1 s. ř. s.; stěžovatelka totiž uplatnila rovněž kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. d) uvedeného zákona. Kasační stížnost tak sice není nepřípustná jako celek, avšak předmětnou stěžovatelčinu námitku, jež není podřaditelná pod některý z přípustných kasačních důvodů, je nutno nahlížet jako nepřípustnou, a proto se jí Nejvyšší správní soud nebude při posouzení důvodnosti kasační stížnosti zabývat.

[26] Kasační stížnost není důvodná.

[27] Nejvyšší správní soud považuje za vhodné nejprve připomenout, že ve svém předchozím zrušujícím rozsudku (ze dne 10. 6. 2020, č. j. 2 As 291/2019 - 32) zavázal krajský soud k tomu, aby se v dalším řízení zabýval i uplatněnými žalobními námitkami týkajícími se správnosti kontrolních zjištění, zejména pak vědecké validity Metody; těmito námitkami se totiž krajský soud v prvotním rozsudku výslovně odmítl zabývat se zdůvodněním, že je náleží uplatnit v řízení o žalobě proti rozhodnutí (o odvolání proti opatření vydanému podle § 5 odst. 1 zákona o SZPI), nikoli v žalobě na ochranu před nezákonným zásahem. Zbývající kasační námitky však shledal Nejvyšší správní soud nedůvodnými a ztotožnil se tedy s krajským soudem zejména v právním názoru, že žalovaná je oprávněna na základě § 3 odst. 3 písm. i) zákona o SZPI informovat veřejnost, třebaš i prostřednictvím vlastních webových stránek, o svých kontrolních zjištěních, a že takový postup žalovaný nezakládá porušení práva Evropské unie.

[28] Z odůvodnění napadeného rozsudku je zřejmé, že se krajský soud závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu řídil. V dalším řízení (a v nyní napadeném rozsudku) se krajský soud zabýval žalobními námitkami, podle nichž není Metoda v souladu se stavem vědeckého poznání, a její aplikační výstupy tedy nemusí být průkazné. Do této problematiky směřují i námitky uplatněné stěžovatelkou v nynější (opakované) kasační stížnosti, a proto lze

uzavřít, že se nejedná o kasační stížnost nepřípustně opakovanou [srov. § 104 odst. 3 písm. a) věta před středníkem s. ř. s.].

[29] Stěžovatelka koncipovala své kasační námitky převážně jako výtky jednotlivým částem (odstavcům či větám) odůvodnění napadeného rozsudku. Zastřešila je pak uplatněním (tvrzením) zákonného kasačního důvodu dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tj. nepřezkoumatelností, a to jak ve formě nedostatku důvodů, tak i nesrozumitelnosti a jiné vady řízení, jež měla za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

[30] Obecným vymezením nepřezkoumatelnosti jako nedostatku kvality rozhodnutí (aktu aplikace práva) či řízení, jež napadenému rozhodnutí předcházelo, se Nejvyšší správní soud ve své rozhodovací činnosti zabýval již mnohokrát. Za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů je třeba pokládat zejména takové rozhodnutí soudu, z jehož odůvodnění není zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení a proč námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené (dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, obdobně srov. rozsudek téhož soudu ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73). O nepřezkoumatelnost rozhodnutí soudu se též může jednat např. v případě, kdy soud výrokem rozsudku zrušil napadené rozhodnutí správního orgánu, jakož i jemu předcházející rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, ale současně mu uložil další povinnosti týkající se jeho procesního postupu, a začlenil tak do výroku i část odůvodnění svého rozhodnutí (dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2005, č. j. 1 As 4/2005 - 34).

[31] Naproti tomu nepřezkoumatelnost soudního rozhodnutí pro jeho nesrozumitelnost je dána tehdy, pokud z něj nelze jednoznačně dovodit, jakým právním názorem je správní orgán po zrušení jeho rozhodnutí vázán a jak má v dalším řízení postupovat, nebo pokud z něj nevyplývá, podle kterých ustanovení a podle jakých právních předpisů byla v kontextu podané správní žaloby posuzována zákonnost napadeného správního rozhodnutí, nebo pokud je jeho odůvodnění vystavěno na rozdílných a vnitřně rozporných právních hodnoceních téhož skutkového stavu či pokud jsou jeho výroky vnitřně rozporné nebo z nich nelze zjistit, jak vlastně soud rozhodl, a v některých jiných speciálních případech (dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013 - 25).

[32] Konečně stěžovatelkou namítaná tzv. „jiná vada řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé“ ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., je ve své podstatě kategorií zbytkovou, a může tak představovat pestrou paletu všelikých procesních pochybení [např. nesplnění poučovací povinnosti soudu, nedoručení podání jiné strany či třetí osoby ostatním dotčeným subjektům řízení, neopodstatněné nenařízení jednání, porušení práv osob zúčastněných na řízení, překročení žalobních bodů či pochybení při dokazování (srov. zejm. KÜHN, Z., KOCOUREK, T. a kol. *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, s. 937 až 939)].

[33] Nejvyšší správní soud shledal napadený rozsudek srozumitelným. Jeho jednotlivé výroky plně korespondují s navazujícím odůvodněním. Vyznění rozsudku je nepochybné a prosté jakýchkoli nesourodostí či rozporů.

[34] Namítala-li stěžovatelka, že si krajský soud protirečil ohledně rozložení důkazního břemene, jde o námitku nedůvodnou. Z odůvodnění napadeného rozsudku je zcela zřejmé, že podle krajského soudu nesla důkazní břemeno ohledně vědecké podloženosti Metody žalovaná (jak se uvádí v odst. 54 napadeného rozsudku „soud byl povinen zkoumat, zda žalovaná dostatečně prokázala, že použití Metody není v rozporu se stavem vědeckého poznání“, nebo v odst. 55, že „[ž]alobkyni je nutno přisvědčit v tom, (...) že povinnost prokázat akceptovatelnost Metody s ohledem na stav vědeckého

pokračování

poznání měla žalovaná, nikoliv žalobkyně). Stěžovatelkou citované pasáže odůvodnění napadeného rozsudku pak neříkají nic jiného, než že se stěžovatelce (poté, co krajský soud konstatoval unesení předmětného důkazního břemene žalovanou) nepodařilo souladnost Metody se stavem vědeckého poznání zpochybnit. V tom je podle názoru Nejvyššího správního soudu třeba spatřovat zásadní rozdíl. To, že důkazní břemeno ohledně vědecké podloženosti Metody spočívalo na žalované, znamenalo, že stěžovatelka mohla zůstat v řízení o žalobě zcela důkazně pasivní, a přesto by bývala byla procesně úspěšná, neprokázala-li by sama žalovaná, že Metoda je skutečně souladná se stavem vědeckého poznání. Jestliže tedy stěžovatelka z vlastní iniciativy, a tudíž nad rámec své důkazní povinnosti (v užším smyslu), zpochybňovala unesení důkazního břemene žalovanou a označovala a navrhovala k tomu důkazy, nebyl takový její postup nezbytnou podmínkou důvodnosti její žaloby, a nejednalo se tak ani o její důkazní břemeno, jež by nesla nezávisle na své vůli a procesní strategii. Nejvyšší správní soud považuje za přílehlavou zejména analogii s důkazním břemenem při prokazování zaviněné účasti daňového subjektu na podvodu na dani z přidané hodnoty. I tam nese důkazní břemeno ohledně toho, zda daňový subjekt věděl, nebo alespoň vědět mohl a měl, že se účastní určitou obchodní transakcí podvodu na DPH, právě správní orgán (správce daně), přičemž toto důkazní břemeno musí unést sám o sobě; pokud je unese, nedochází tím k jakémusi „přesunu“ důkazního břemene zpět na daňový subjekt – tomu se toliko otevírá cesta, jak na unesení důkazního břemene protistranou důkazně reagovat a prokázat přijatá opáření, z nichž mohl čerpat dobrou víru o neúčasti na podvodu (srov. přiměřeně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2019, č. j. 10 Afs 182/2018 - 42).

[35] Podstatou hned několika dalších kasačních námitek je stěžovatelčina výtka vůči krajskému soudu ohledně „nekritického přejímání“ argumentace žalované. K těmto námitkám Nejvyšší správní soud uvádí, že podle jeho ustálené judikatury „[n]ení v zásadě chybou, pokud krajský soud, ztotožní-li se s hodnocením správního orgánu, na jeho odůvodnění odkáže se souhlasným dovětkem. Účelem soudního přezkumu není opakovat již jednou vyřčené“ (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 - 130, č. 1350/2007 Sb., nebo ze dne 30. 7. 2020, č. j. 6 Azs 238/2019 - 29). Nejvyšší správní soud i v nyní posuzované věci, poté, co se podrobně seznámil s odůvodněním napadeného rozsudku, může konstatovat, že neshledal ničeho, co by svědčilo o nekritickém (tedy automatickém či bezduchém) převzetí argumentace žalované krajským soudem. Není ani zřejmé, z čeho stěžovatelka toto své přesvědčení čerpá; kritické myšlení (a tedy ani kritický přezkum) nemusí nutně vést k nesouhlasu s přezkoumávaným zjištěním, názorem či závěrem. Z hlediska přezkoumatelnosti je podstatné toliko, zda stěžovatelce bylo na žalobní námitku v odůvodnění přezkoumávaného rozhodnutí odpovězeno a zda tak nebylo učiněno zcela neadresně či paušalizovaně. Správnost vypořádání námitek je nicméně již otázkou správnosti krajským soudem vysloveného právního názoru [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]; polemiky vedené v této rovině však kasační stížnost mnoho neobsahuje.

[36] Pokud jde o kasační námitku, již stěžovatelka tvrdí nedostatečné vypořádání žalobní námitek ohledně rozporů protokolů o laboratorní zkoušce s požadavky stanovenými normou ČSN EN ISO/IEC 17025-2005 ze strany krajského soudu, neshledal ji Nejvyšší správní soud důvodnou. Krajský soud se předmětnou žalobní námitkou zabýval v oddílu VI. B. 4 odůvodnění napadeného rozsudku (odst. 74 až 78), kde zejm. uvedl, že „výsledky zaznamenané na protokolech o zkoušce považuje za dostatečné, souladné s udělenou akreditací i normou ČSN. S přihlédnutím k východiskům použité Metody soud opakuje, že žalovaná hodnotila zjištěné skutečnosti komplexně (počet zjištěných gama-laktonů, míra koncentrace, poměry R:S enantiomerů) a přídavek syntetického aroma považovala za prokázaný v případě, že dva nebo více laktonů jsou přítomny ve vzorku v koncentraci vyšší, než je mez stanovitelnosti, a se zastoupením R formy nižší než 55 %. Toto komplexní zhodnocení je uvedeno v protokolech o zkoušce na řádku „přídavek syntetického aroma“. Je tak zřejmé, že posouzení shody nebylo prováděno pro každý analyt zvlášť, což vyjadřuje třídící znak X. Znak „N/F“ znamená shledání vzorku jako nevyhovujícího z důvodu falšování vína; takový způsob interpretace je z předmětných protokolů o zkouškách

zřejmý. Ostatně i ze závěrů souhrnné zprávy ČLA vyplývá, že nebyly shledány žádné neshody při aplikaci Metody ani nebylo zjištěno, že by laboratoř neplnila požadavky normy ČSN 17025. Akreditace proto byla ponechána v platnosti beze změn (viz č. l. 632-633 spisu). Soud tedy neshledal, že by příslušné protokoly o zkouškách odporovaly udělené akreditaci či požadavkům vyplývajícím z normy ČSN 17025.“ Nejvyšší správní soud považuje citované vypořádání stěžovatelčiny žalobní námitky za dostatečné.

[37] Další skupinou kasačních námitek se prolíná stěžovatelčina nářážka na údajné utajování kompletního popisu Metody žalovanou. Z toho pak stěžovatelka dovozuje, že ani krajský soud kompletní Metodu neznal, a tudíž logicky ani nemohl posoudit otázku, zda je Metoda v souladu se stavem vědeckého poznání. Nejvyšší správní soud shledává tuto argumentaci nedůvodnou. Je třeba připomenout, že procesním rámcem (základem) nyní posuzované věci je zásahová žaloba (§ 82 a násl. s. ř. s.), v níž stěžovatelka mj. namítala nepravdivost informací zveřejněných žalovanou na Stránkách; podstatou těchto informací pak bylo zjištění žalované o přídavku syntetického aromatu ve výše označených vzorcích vína. Právě tento závěr (jeho pravdivost) tedy měla žalovaná v řízení před krajským soudem obhájit; jak již bylo výše uvedeno, z tohoto důvodu také spočívalo na žalované břemeno důkazní ohledně prokázání pravdivosti zveřejněných informací. Bylo již ale plně na jejím uvážení, zda vůbec, a případně do jaké míry (s jakou komplexností důkazních návrhů) se pokusí toto své důkazní břemeno unést. Pakliže se tedy žalovaná rozhodla vnést do řízení před krajským soudem toliko omezený popis samotné Metody, přirozeně tím akceptovala a podstoupila riziko, že krajský soud nebude s to učinit si o její souladnosti se stavem vědeckého poznání relevantní obraz, konstatuje proto neunesení důkazního břemene a žalobě vyhoví. Nejvyšší správní soud nemá za to, že by pouhá nekompletnost popisu Metody musela mít nutně a bez dalšího za následek imanentní nesprávnost nebo neúplnost krajským soudem zjištěného skutkového stavu, tj. zakládat nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů skutkových. Uvedené platí tím spíš, že si krajský soud byl namítané nekompletnosti zjevně vědom, přičemž vypořádání námitky nekompletnosti (či „utajování“) Metody věnoval celý jeden oddíl odůvodnění napadeného rozsudku (odst. 69 až 74). Zde krajský soud mj. uvedl, že „žalobkyni byla zpřístupněna základní východiska Metody a závěry z nich vyvozené (že jsou sledovány gama-laktony C10, C11 a C12, a jejich chirální poměry, a že závěr o falšování vína přídavkem syntetického aroma je činěn, blíží-li se chirální poměr enantiomerů racemickému poměru). Žalobkyně se tak podle soudu mohla účinně bránit závěru o falšování vína např. opatřením kontrolního rozboru vzorků z jiných laboratoří.“ Současně krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku přesvědčivým způsobem popsal základní teorii, na níž je Metoda postavena. Nejvyšší správní soud postup i názor krajského soudu aprobuje. Stěžovatelce byl pro účely spravedlivého procesu poskytnut dostatečně informativní popis Metody, na jehož základě mohla uplatnit (a také uplatnila) námitky zpochybňující její vědeckou validitu. Otázka, zda stěžovatelce má být poskytnuta Metoda v celé své šíři, není relevantní pro řízení o stěžovatelčině zásahové žalobě, nýbrž je předmětem řízení o její žádosti o poskytnutí informací dle zákona o svobodném přístupu informací. Nad rámec uvedeného není potřebné ani vhodné, aby se k této otázce Nejvyšší správní soud v nyní posuzované věci vyjadřoval.

[38] Stěžovatelka taktéž sporovala označení obsahu odborných článků, jež navrhovala v řízení před krajským soudem k provedení důkazu, za notoriety. Nejvyšší správní soud předně podotýká, že krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku k obsahu navrhovaných odborných článků nepřistupoval skutečně jako k notoriétám. Naopak, v odst. 56 odůvodnění napadeného rozsudku uvedl, že „[p]ři posuzování předmětné námitky soud vycházel z rozhodnutí o udělení akreditace a zvažoval odborné články založené v soudním spise, jimiž bylo provedeno dokazování při jednání dne 30. 9. 2020“ (zvýraznění doplněno NSS). Nejvyšší správní soud se seznámil s obsahem zvukového záznamu z jednání krajského soudu, jež v této věci proběhlo dne 30. 9. 2020. Krajský soud zde konstatoval, že má v úmyslu provést dokazování navrhovanými odbornými články, resp. že z nich bude při rozhodování o žalobě vycházet. Krajský soud nicméně dále uvedl, že účastníkům řízení (za stěžovatelku byl jednání osobně účasten její zástupce, JUDr. Petr Poledne, Ph.D., advokát,

pokračování

za žalovanou pak její pověřený pracovník) byl obsah článků znám (dodal, že soud je zasílal v průběhu řízení účastníkům na vědomí a vědomost účastníků o jejich obsahu byla podle soudu zjevná i z obsahu procesních podání účastníků), text článků nebyl mezi nimi sporný, články byly zveřejněny v odborných periodících, a dále měl soud za to, že pro účely daného soudního jednání nebylo nutné detailněji číst jejich pasáže. Nato se účastníků řízení dotázal, zda považují za vhodné, aby určité pasáže při jednání přece jen zazněly, a pro tento případ avizoval, že k tomu dá účastníkům při jednání prostor. Rovněž se jich dotázal, zda namítají něco proti tomu, aby odborné články nebyly jako důkazy čteny, s tím, že z nich bude soud vycházet při svém rozhodování. Oba účastníci řízení vzápětí soudu sdělili, že proti tomuto postupu soudu niče nenamítají. Nejvyšší správní soud po zhodnocení příslušné pasáže záznamu z jednání nepochybuje o tom, že krajský soud při zjišťování skutkového stavu věci vycházel z předmětných odborných článků jakožto z důkazů, přičemž toliko s výslovným souhlasem obou účastníků řízení upustil od samotného jejich čtení při jednání. Krajský soud takto postupoval v souladu s procesní zásadou hospodárnosti řízení a jedině poté, co s takovým postupem vyslovili účastníci řízení souhlas; nejsou zde navíc jakékoli důvody domnívat se, že by hlasité čtení předmětných odborných článků krajským soudem při jednání bylo za daných okolností skutečně nezbytné k řádnému zjištění skutkového stavu. Lze nicméně připustit, že se krajský soud dopustil terminologického pochybení, když takto účastníkům předestřený a navržený procesní postup spojil se „skutečnostmi obecně známými“; ve skutečnosti totiž šlo spíše o „skutečnosti (resp. důkazy) účastníkům řízení známé“, tedy samozřejmě nikoli o notoriety, ale vlastně o odborné články, o jejichž textu či obsahu nebylo mezi stranami sporu, a který tudíž nebylo třeba pro odstranění případných rozporů předčítat při soudním jednání. Konstatované terminologické pochybení však dle názoru Nejvyššího správního soudu nemohlo mít jakýkoli negativní dopad do procesních práv stěžovatelky (potažmo ani žalované); stěžovatelka ostatně nic takového nenamítá. Určitá nejasnost, kterou tím krajský soud snad mohl do samotného soudního jednání vnést (v odůvodnění napadeného rozsudku již jednoznačně krajský soud uvedl, že odbornými články prováděl dokazování), nedosahuje dle názoru Nejvyššího správního soudu intenzity zakládající nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku; stejně tak nepředstavuje popsáný postup soudu tzv. „jinou vadu“ ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., jež by mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o žalobě.

[39] Stěžovatelka rovněž označovala za nesrozumitelné či neodůvodněné to, že krajský soud rozlišoval jednotlivé odborné články podle dat jejich publikace, přičemž jako s hraničním datem pracoval se dnem vydání osvědčení o akreditaci Metody. Nejvyšší správní soud nicméně příslušnou část odůvodnění napadeného rozsudku nesrozumitelnou neshledává. Krajský soud zde (odst. 57 odůvodnění napadeného rozsudku) konstatoval, že „[c]o se týče akceptace metody odbornou veřejností, podle soudu je nutno vnímat zejména časovou souslednost publikovaných článků a vydaného osvědčení o akreditaci. V dané věci bylo osvědčení o akreditaci Metody vydáno 29. 5. 2017, přičemž z přílohy osvědčení o akreditaci plyne, že Metoda je založena především na článku U. Lampe, publikovaném v roce 2015, v němž je odkazováno i na další vědecké práce. Po tomto datu byl publikován pouze jeden z žalobkyní zmiňovaných odborných článků; ten se však věnoval výhradně dezertním vínům a sledoval nonalakton, nikoliv gama-laktony C10, C11 a C12, jako předmětná Metoda (bližší viz bod 59). Lze tak konstatovat, že žádné z odborných článků prezentovaných žalobkyní, které by použitelnost Metody vyvracely, nebyly vydány po datu akreditace Metody.“ Je patrné, že krajský soud výše uvedené konstatoval v samotném úvodu vlastního vypořádání žalobní námítky založené na sporování vědecké podloženosti Metody; tuto námítku stěžovatelka důkazně podepírala jednotlivými odbornými články. Z odůvodnění napadeného rozsudku je rovněž zřejmé, že krajský soud vztáhl předmětnou žalobní námítku především vůči osvědčení Českého institutu pro akreditaci, jímž byla (mimo jiné) Metodě akreditace udělena. Logika úvahy krajského soudu je postavena na (přímo sice nevyřčeném, přesto ale zřejmém) předpokladu, že osvědčení o akreditaci, resp. vědeckou uznávanost Metody, mohla stěžovatelka kvalifikovaně zpochybnit především předložením článků, jež by byly publikovány až po datu

vydání samotného osvědčení o akreditaci (a které tudíž ani nemohly být ČIA jakožto akreditačním orgánu známy v době vydání osvědčení o akreditaci). Podle názoru Nejvyššího správního soudu jde o zcela důvodný předpoklad. Je ovšem třeba poznamenat, že zjištěním krajského soudu o tom, že „*žádné z odborných článků prezentovaných žalobkyní, které by použitelnost Metody vyvracely, nebyly vydány po datu akreditace Metody*“, samozřejmě není předmětná žalobní námitka zcela vypořádána; stěžovatelka totiž v žalobě netvrdila, že se stav vědeckého poznání změnil (a teorie stojící v základu Metody byly vyvráceny) až po datu vydání osvědčení o akreditaci. Z odůvodnění napadeného rozsudku ovšem vyplývá, že si tohoto byl krajský soud vědom; nespokojil se tedy s výše uvedeným konstatováním o časové souslednosti stěžovatelkou předkládaných odborných článků, nýbrž v navazujících odstavcích napadeného rozsudku adresně pojednal o obsazích a závěrech všech jednotlivých odborných článků (odst. 58 a 59 rozsudku), tedy i těch, jež byly publikovány před vydáním osvědčení o akreditaci. Výsledek svých úvah, hodnocení a zjištění následně krajský soud prezentoval v odst. 60 rozsudku tak, že „*žádný z článků prezentovaných žalobkyní závěry ani východiska Metody nijak nespochybňuje, přičemž to platí i pro články publikované před akreditací předmětné Metody*“ (zvýraznění doplněno Nejvyšším správním soudem). Nejvyššímu správnímu soudu je tak zřejmé, že stěžovatelkou nepochopený akcent, jež krajský soud kladl na časovou souslednost předkládaných odborných článků ve vztahu k datu vydání osvědčení o akreditaci, byl pro krajský soud toliko argumentem podpurným. Nezávisle na něm se krajský soud nakonec důkladně zabýval všemi odbornými články, jež stěžovatelka v řízení o žalobě předložila a navrhla jako důkaz.

[40] Stěžovatelce pak Nejvyšší správní soud přisvědčuje v tom, že poznámka krajského soudu o možném (ve smyslu „myslitelném“) zohlednění odborných článků, jejichž publikace předcházela datu vydání osvědčení o akreditaci, v samotném akreditačním procesu Českým institutem pro akreditaci je svou konstrukcí samozřejmě hypotetická. Jak již ale uvedl Nejvyšší správní soud výše, zabýval se krajský soud obsahem všech stěžovatelkou předložených článků; předmětná hypotéza tedy krajskému soudu nesloužila jako důvod k tomu, aby se nezabýval některým z předložených odborných článků. Danou poznámku krajského soudu je tudíž třeba chápat především v tom smyslu, že (alespoň podle stěžovatelkou k tématu předkládaného souboru odborné literatury) nebyl stav vědeckého poznání stran míry přirozeného zastoupení (a ani přirozenosti chirálních poměrů enantiomerů blížících se poměru racemickému) gama-laktonů C10, C11 a C12 ve víně v období následujícím po vydání osvědčení o akreditaci poznamenán nějakým zásadním vývojem.

[41] Podle další kasační námitky nemá skutkový závěr krajského soudu, že metoda Zemského úřadu pro kontrolu potravin „*Průkaz a stanovení pomocí GC/MS (screening aromat); Analyt: gama-laktony*“ byla akreditována dle normy DIN EN ISO/IEC 17025:2005, oporu v provedeném dokazování. I tuto námitku shledává Nejvyšší správní soud nedůvodnou, resp. účelovou. Krajský soud tento závěr vyslovil v rámci vypořádání stěžovatelčiny žalobní námitky, podle níž byly rozhodčí testy (provedené na základě zadání žalované akreditovanou zkušební laboratoří Zemského úřadu pro kontrolu potravin Porýní – Vestfálsko) nepoužitelné z důvodu, že je v této laboratoři provedla právě paní U. L., tedy vědkyně, jež je autorkou odborného článku, na němž je sporná Metoda žalované založena. Nejvyšší správní soud uvádí, že krajský soud učinil závěr o tom, že akreditace dané německé laboratoře byla udělena podle normy DIN EN ISO/IEC 17025:2005, na základě obsahu listin (přesněji elektronických dokumentů formátu .pdf), které žalovaná zaslala soudu jako přílohu svého vyjádření k žalobě a jejichž výtisky jsou součástí spisu krajského soudu. Jedná se o celkem pět sad listin na str. 328 až 365 spisu krajského soudu; každá z těchto sad se týká jednoho z rozhodčích vzorků vína odebraných ze vzorků, které žalovaná opatřila při kontrole v provozovně stěžovatelky (srov. odst. [1] tohoto rozsudku) a obsahuje scan německy psaného originálu posudku o rozhodčí laboratorní zkoušce provedené akreditovanou zkušební laboratoří Zemského úřadu pro kontrolu potravin Porýní - Vestfálsko, český překlad tohoto posudku opatřený tlumočnickou doložkou a ověřovací doložkou konverze dokumentu.

pokračování

V každém z těchto pěti (českých překladů) posudků se podává, že „[a]kreditace podle normy DIN EN ISO/IEC 17025:2005 Zemského úřadu pro kontrolu potravin zahrnuje kontrolované parametry“, přičemž v kolonce „Název metody“ se uvádí „Průkaz a stanovení aromatických látek v nápojích pomocí GC/MS (screening aromat); Analyt: gama-laktony“. Krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku uvedl: „jake vyplynulo z dokazování (zvýrazněno Nejvyšším správním soudem), Metoda je využívána rovněž v Německu s obdobnými výsledky (viz revizní posudky Zemského úřadu pro kontrolování potravin Porýní – Vestfálsko)“. Zmíněné rozhodčí posudky německé zkušební laboratoře pak byly opakovaně zmiňovány při soudním jednání dne 30. 9. 2020, a je zcela zjevné, že si zástupce stěžovatelky byl jejich obsahu vědom, když např. konstatoval: „Já nezpochybňuji, že tento zemský úřad má akreditaci pro metodu zjišťování gama-laktonů, ovšem je nutné rozlišovat analytickou část od té interpretační, čili já nezpochybňuji, že obě dvě laboratoře si naměří stejné hodnoty a porovnají si to, ale zpochybňuji, že Zemský úřad Porýní – Vestfálsko a jeho laboratoř má akreditaci pro interpretaci těch naměřených hodnot za účelem zjištění zfalšovaného vína“, a dále také uvedl: „Já bych chtěl navrhnout důkaz těmi protokoly Zemského úřadu Porýní – Vestfálsko, které jsou všechny podepsány paní U. L. Jestli se nemýlím, tak, jsou jako důkaz založeny i v řízení u zdejšního soudu pod sp. zn. 29 A 243/2018.“ K navazujícímu ujištění krajského soudu, že se tyto dokumenty nacházejí v soudním spisu a připomenutí, že jako důkaz byly provedeny již při prvním jednání ve věci (dne 28. 8. 2019), se krajský soud stěžovatelčina zástupce dotázal, zda si přeje čtení některého z nich; ten opáčil, že ano a jal se z nich citovat konkrétní pasáže. Nejvyšší správní soud tudíž konstatuje, že sporný závěr krajského soudu má oporu v soudním spisu, přičemž vychází z listin, které byly explicitně projednávány a provedeny jako důkaz v rámci dokazování při jednání krajského soudu dne 28. 8. 2019 a následně znovu dne 30. 9. 2020.

[42] Pokud k tomu stěžovatelka v kasační stížnosti podotkla, že zkušební metoda, již má zkušební laboratoř Zemského úřadu pro kontrolu potravin Porýní – Vestfálsko akreditovanou, nezahrnuje interpretaci výsledků, tedy neopravňuje zkušební laboratoř k činění závěru, že zjištěné hodnoty gama-laktonů a jejich chirální poměry jsou zapříčiněny právě přidavkem syntetického aromatu, pak Nejvyššímu správnímu soudu není zřejmé, z čeho stěžovatelka takovéto přesvědčení čerpá, neboť rozsah a podrobný popis akreditace zkušební metody německé laboratoře nebyl v řízení před krajským soudem dokazován. V každém případě jde ale o námitku irelevantní, neboť samotné hodnocení (interpretace) významu získaných laboratorních výsledků měření gama-laktonů a poměru zastoupení jejich chirálních variant co do závěru o přidavku syntetického aromatu bylo dílčím předmětem rozsáhlého dokazování a jedním ze stěžejních bodů žaloby. Interpretace získaných laboratorních výsledků tak, jak ji provedla jednak zkušební laboratoř žalované, jednak zmiňovaná laboratoř německá, přitom v soudním přezkumu obstála, neboť žalovaná prokázala, že je souladná se stavem vědeckého poznání. I pokud by tedy německá zkušební laboratoř byla akreditována pouze ke stanovení obsahu gama-laktonů a poměrů jejich enantiomerů (chirálních poměrů), stále lze z jejich rozhodčích laboratorních zkoušek a posudků vyvodit přinejmenším shodu s výsledky zkušební laboratoře žalované, jejichž interpretace jakožto průkazu přidavku syntetického aromatu již pak nezávisle na dalším rozsahu akreditace obtojí.

IV. Závěr a náklady řízení

[43] Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto nezbylo, než ji podle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítnout.

[44] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. (přiměřeně užitého v řízení o kasační stížnosti, srov. § 120 s. ř. s.), určujícího právo na náhradu nákladů řízení podle kritéria procesního úspěchu účastníka řízení. Procesně neúspěšná stěžovatelka, jejíž kasační stížnost byla zamítnuta, tedy nemá právo na náhradu nákladů. Toto právo má naopak procesně úspěšná žalovaná. Nejvyšší správní soud však neshledal, že by žalovaná v řízení o kasační stížnosti vynaložila náklady, jež by přesahovaly

běžný rámec její úřední činnosti, a jejichž náhrada by tedy měla být žalobkyni výrokem tohoto rozsudku uložena (srov. přim. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014 - 47); žalované proto náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. listopadu 2021

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu